

Møre og Romsdal Fylkeskommune

► Spjelkavik arena

Kartlegging av fremmede arter

Oppdragsnr.: 52200143 Dokumentnr.: A01 Versjon: B01 Dato: 2022-06-28

Oppdragsgiver: Møre og Romsdal Fylkeskommune
Oppdragsgivers kontaktperson:
Rådgiver: Norconsult AS, Kjørboveien 22, NO-1337 Sandvika
Oppdragsleder: Baroline Log Robøle
Fagansvarlig: Vetle Lindgren
Andre nøkkelpersoner: Torbjørn Kornstad

B01	2022-06-28	For gjennomgang hos kunde	VELIN		
A01	2022-06-17	Utkast	VELIN	THK	
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammendrag

I forbindelse med planlagt bygging av ny idrettshall i Spjelkavik i Ålesund kommune, har Norconsult gjennomført en kartlegging av fremmede arter i tiltaksområdet. Området ble også undersøkt for rødlistede arter og naturtyper.

Det er ikke registrert naturtyper i tiltaksområdet tidligere, og det ble heller ikke funnet slike under befaringen. Området er generelt sett sterkt påvirket av tidligere anleggsaktiviteter. Det ble funnet én rødlistet art under befaringen – dette var ramsløk (NT – nær truet).

Det er tidligere registrert 8 forskjellige fremmede arter i tiltaksområdet. Det ble gjennomført en kartlegging av området i 2016 v/ Flataker Landskap. Befaringen i juni 2022 avdekket 5 nye fremmede arter i tiltaksområdet.

Det er særlig hagelupin (SE – svært høy risiko) det finnes mye av, og denne dominerer på nesten alle arealene med fremmede arter i tiltaksområdet. Klasespirea (SE) vokste også svært tett enkelte steder, mens de andre artene hadde mer flekkvis forekomst.

Kantsonen langs bekken mangler heldekkende tresjikt. Feltsjiktet langs bekken er velutviklet og variert, særlig på østsiden. Arter som enghumleblom, vendelrot, sumphaukeskjegg, skogstorkenebb, mjødukt og knappsiv/lyssiv dominerer. På fyllingen ned mot bekken fra eksisterende idrettsanlegg i vest vokser det mye skvallerkål og geitrams.

Lokaliteten med ramsløk er ikke tillagt nevneverdig verdi i vurderingene. I rapporten anbefales avbøtende tiltak for naturmiljø i form av skjøtsel av kantsonen og vern av denne så langt det lar seg gjøre.

Basert på risikovurderingen bør det iverksettes tiltak for å unngå ytterligere spredning av fremmede arter og unngå skader på det biologiske mangfoldet. Det viktigste tiltaket for å unngå videre spredning er å gjenbruke infiserte masser lokalt. Risikoreduserende tiltak anbefales for høyrisikoartene hagelupin og parkslirekne, samt fagerfredløs, honningknoppurt og vinterkarse som har noe lavere risiko. Anbefalte tiltak inkluderer gjenbruk som toppmasser i områder med jevnlig skjøtsel, gjenbruk som dypere fyllmasser ved nedgraving/tildekking, grundig rengjøring av maskiner/utstyr etter graving samt spesielle hensyn ved eventuell mellomlagring og transport av infiserte masser og deponering av masser til godkjente avfallsanlegg.

► Innhold

1	Innledning og metode	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Tiltaksområdet og arealbruk	5
1.3	Definisjoner og avgrensninger	6
1.4	Tiltakshavers ansvar	6
1.5	Metode	6
2	Feltregistreringer	7
2.1	Naturtyper	7
2.2	Arter og økologiske funksjonsområder	7
2.3	Fremmede arter	7
2.4	Kantsone	10
3	Virkninger og skadereduserende tiltak for naturverdier	11
3.1	Ramsløk	11
3.2	Skadereduserende tiltak	11
4	Risikovurdering av fremmede arter	12
5	Tiltak mot spredning av fremmede arter	14
5.1	Masser med hagelupin og parkslirekne	14
5.2	Masser med fagerfredløs, honningknoppurt og vinterkarse	15
5.3	Øvrige masser infisert med fremmede arter i planområdet	15
6	Prosedyrer for håndtering av masser med fremmede arter	16
6.1	Gjenbruk	16
6.2	Gravearbeider	16
6.3	Mellomlagring	16
6.4	Transport	16
6.5	Deponering	16
7	Forholdet til naturmangfoldloven §§ 8 – 12	17
8	Kilder	19

1 Innledning og metode

1.1 Bakgrunn

I forbindelse med planlagt bygging av ny idrettshall i Spjelkavik i Ålesund kommune, har Norconsult gjennomført en kartlegging av fremmede arter i tiltaksområdet. Området ble også undersøkt for rødlistede arter og naturtyper. I denne rapporten oppsummeres resultatet av feltbefaringen. Videre inkluderer rapporten en vurdering av risiko for spredning av fremmede arter, og det pekes på hvilke tiltak som bør iverksettes for å redusere risikoen.

1.2 Tiltaksområdet og arealbruk

Spjelkavik ligger i Ålesund kommune, omtrent 12 km øst for Ålesund by og vest for Brusdalsvatnet.

Figur 1-1. Tiltaksområdet ligger i Spjelkavik i Ålesund kommune. Området som ble kartlagt er vist med rød stiplede linje.

1.3 Definisjoner og avgrensninger

Fremmede arter regnes som arter som opptrer utenfor sitt naturlige utbredelsesområde. Fremmede arter spres ved hjelp av menneskelig aktivitet, aktivt eller passivt. Etter Artsdatabankens Fremmedartsliste (2018) plasseres fremmede arter etter følgende kategorier basert på hvilken risiko de utgjør for naturmangfoldet i Norge; «svært høy risiko» (SE), «høy risiko» (HI), «potensiell høy risiko» (PH), «lav risiko» (LO) eller «ingen kjent risiko» (NK). Risikokategoriene bestemmes av artens økologiske effekt og sprednings- og etableringspotensiale. I denne rapporten er det fokusert på de fremmede artene som utgjør høyest økologisk risiko for stedegent naturmangfold i Norge, dvs. arter i kategoriene SE og HI.

1.4 Tiltakshavers ansvar

For den som er ansvarlig for et tiltak stilles det krav til aktsomhet etter naturmangfoldlovens kapittel IV om fremmede organismer (§ 28). Ifølge andre ledd § 28 skal «... Den som setter i verk virksomhet eller tiltak som kan medføre spredning eller utslipp av levende eller levedyktige organismer til steder der de ikke forekommer naturlig, i rimelig utstrekning treffe tiltak for å hindre dette». Videre vises det til forskrift om fremmede organismer kap. V, om krav til aktsomhet for å unngå spredning av fremmede arter og hindre at tiltaket som iverksettes kan få negative følger for det biologiske mangfoldet. Ifølge forskriftens § 24 settes det krav om tiltak rettet mot mulige vektorer og spredningsveier for fremmede organismer. I henhold til fjerde ledd skal «... den ansvarlige i rimelig utstrekning undersøke om massene inneholder fremmede organismer» før en foretar en eventuell flytting av løsmasser eller andre masser som kan være infisert med fremmede arter. Det skal treffes risikoreduserende tiltak for å forhindre spredning i miljøet og skader på det biologiske mangfoldet. Ifølge naturmangfoldloven foreligger det dermed krav om at tiltakshaver må stå til ansvar for å unngå ytterligere spredning av fremmede arter under massehåndtering. Generelt stilles det ingen rapporteringskrav til myndigheter vedørende forflytting av masser med uønskede arter, men enkelte Statsforvaltere og kommuner krever at eventuell masseforflytning av infiserte masser loggføres slik at dette kan fremvises til myndigheter ved behov.

1.5 Metode

Feltkartlegging av planområdet ble foretatt den 8. juni 2022 ved naturforvalter Vetle Lindgren. Kartleggingen omfattet registrering av fremmede arter etter Fremmedartslista av 2018 (Artsdatabanken, 2018), rødlistede arter etter Norsk rødliste for arter av 2021 (Artsdatabanken, 2021) og naturtyper etter Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper etter NiN (Miljødirektoratet, 2022). I vurderingen av risiko for spredning av fremmede arter og behov for tiltak er Miljødirektoratets rapport «Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter» lagt til grunn (Miljødirektoratet, 2018). Funn i felt har blitt sjekket opp mot eksisterende funn registrert i Artsdatabankens Artskart, og nye funn vil bli registrert.

2 Feltregistreringer

2.1 Naturtyper

Det er ikke registrert naturtyper i tiltaksområdet tidligere, og det ble heller ikke funnet slike under befaringen. Området er generelt sett sterkt påvirket av tidligere anleggsaktiviteter. Mye av den opprinnelige grunnen er gravd opp, endevendt eller fylt igjen.

2.2 Arter og økologiske funksjonsområder

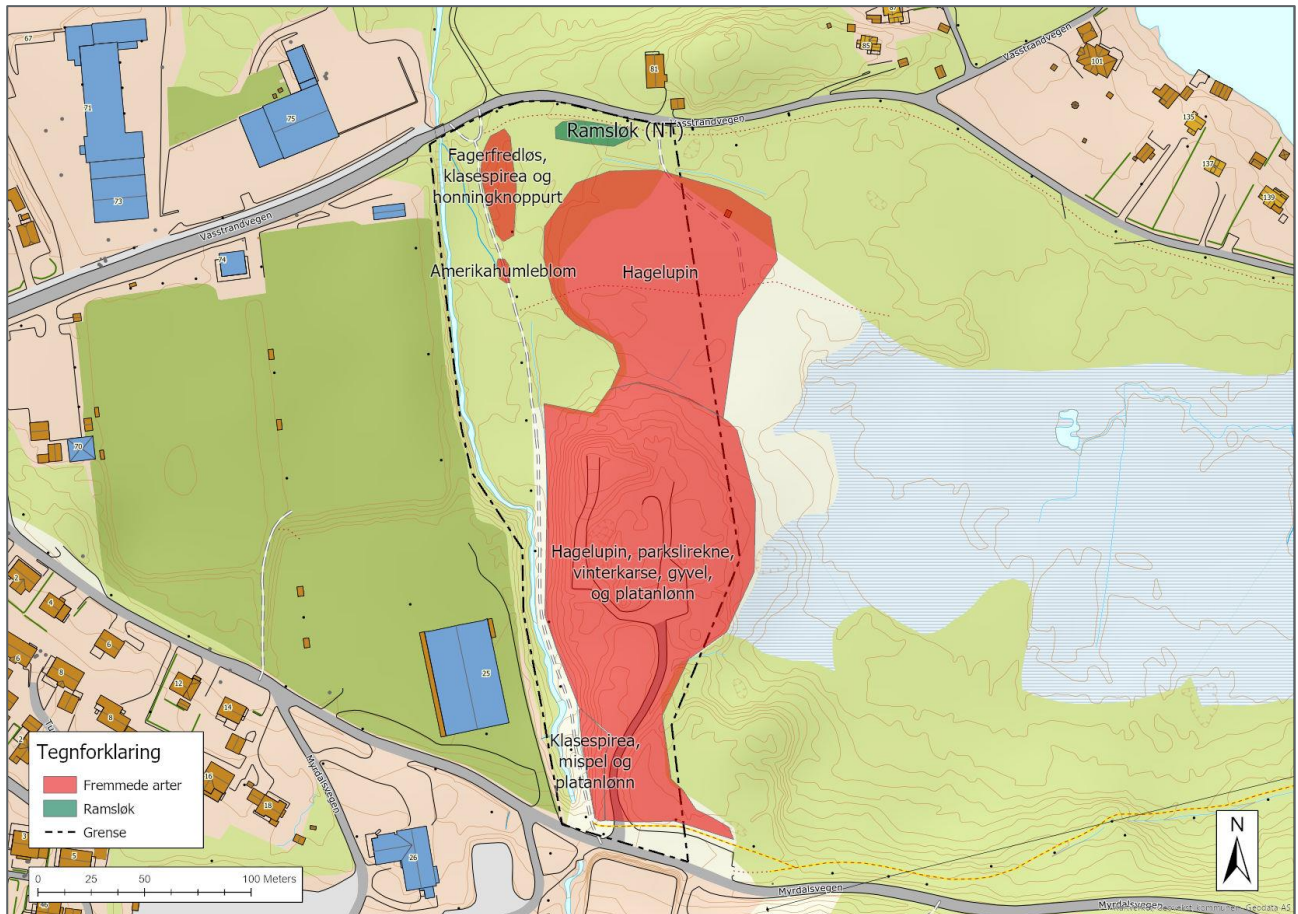
Det ble funnet én rødlistet art under befaringen – dette var ramsløk (NT – nær truet), helt nord i tiltaksområdet (Figur 2-1).

2.3 Fremmede arter

Det er tidligere registrert 8 forskjellige fremmede arter i tiltaksområdet. Det ble gjennomført en kartlegging av området i 2016 v/ Flataker Landskap. Befaringen i juni 2022 avdekket fem nye fremmede arter i tiltaksområdet, vist med fet skrift i Tabell 1. Kart over hvor det forekommer fremmede arter kan sees i Figur 2-1. Det er særlig hagelupin det finnes mye av, og denne dominerer på nesten alle arealene med fremmede arter i tiltaksområdet. Klasespirea vokste også svært tett enkelte steder, mens de andre artene hadde mer flekkvis forekomst.

Tabell 1. Oversikt over fremmede arter registrert i tiltaksområdet. Navn med fet skrift er nye arter funnet i forbindelse med befaringen i juni 2022.

Art	Fremmedartskategori
Hagelupin	SE – svært stor risiko
Parkslirekne	SE – svært stor risiko
Vinterkarse	SE – svært stor risiko
Fagerfredløs	SE – svært stor risiko
Amerikahumleblom	HI – høy risiko
Klasespirea	SE – svært stor risiko
Blankmispel	SE – svært stor risiko
Gyvel	SE – svært stor risiko
Honningknoppurt	HI – høy risiko
Kaprifol	LO - lav risiko
Snøbær	HI – høy risiko
Platanlønn	SE – svært stor risiko
Blodrips	LO - lav risiko

Figur 2-1. Kart som viser hvor det forekommer fremmede arter i tiltaksområdet, samt ramsløkførekost i nord.

Figur 2-2. Parkslirekne, hagelupin og gyvel i tiltaksområdet.

2.4 Kantsone

Kantsonen langs bekken mangler heldekkende tresjikt. Det står igjen en del eldre furutrær og noen større seljer. Området bærer preg av å være nylig plukkhogd, og det er nytt og tett oppslag av særlig bjørk og selje. Det finnes også en del oppslag av platanlønn. Det ble funnet ett mindre asketre. Feltsjiktet langs bekken er velutviklet og variert, særlig på østsiden. Arter som enghumbleblom, vendelrot, sumphaukeskjegg, skogstorkenebb, mjørdurt og knappsiv/lyssiv dominerer. På fyllingen ned mot bekken fra eksisterende idrettsanlegg i vest vokser det mye skvallerkål og geitrams.

Figur 2-3. Kantsonen langs bekken har variabelt felt- og tresjikt.

3 Virkninger og skadereduserende tiltak for naturverdier

3.1 Ramsløk

Tiltaket innebærer at en forekomst med ramsløk (NT) trolig vil gå tapt.

Ramsløk ble tatt inn i rødlista i 2021, som følge av at arten er utsatt for omfattende høsting, spesielt i bynære områder. Særlig dreier dette seg om det sentrale Østlandet, og arten står langt sterkere på Vestlandet med store forekomster og mindre høstingspress (Artsdatabanken, 2021). Dette stemmer godt med at en slik ramsløkkforekomst i ett såpass tettbebyggt område som Spjelkavik har fått stå i fred.

3.2 Skadereduserende tiltak

Store trær i tiltaksområdet kan med fordel spares. Dette gjelder spesielt furutrærne øst for bekken. Elles bør kantvegetasjon langs bekken spares der det er mulig. Tette kratt med boreale løvtrær som selje, bjørk og gråor kan med fordel tynnes ut noe, men det er viktig at enkelte trær får vokse opp slik at man på sikt får en heldekkende trekronedekning over og rundt bekkeløpet. Dersom man tynner ut ungsbogen nå vil noen trær få ett konkurransefortrinn og vokse raskere, slik at man fremskynder prosessen med å få en flersjiktet skog (variert alder og størrelse på trærne). Slik skog har potensiale til å huse ett større mangfold av arter, i tillegg til at den har en bedre flomdempende og stabiliserende effekt på elveløpet.

Vest for bekken kan det med fordel plantes unge trær av gråor eller selje. Eventuelt kan man la naturen gå sin gang slik at disse arealene på sikt blir tresatt, men ved å plante trær fremskynder man denne prosessen.

4 Risikovurdering av fremmede arter

I forbindelse med det planlagte tiltaket kan gravearbeid og forflytting av masser til andre områder medføre en risiko for spredning av fremmede arter til «rene områder», både i og utenfor planområdet. Ved massehåndtering vil det for arter med vegetativ formering være knyttet særlig risiko for spredning med løsmasser. For øvrige fremmede arter med frøspredning kan store mengder frø ligge lagret i toppmasser rundt arten og spres til nye områder ved flytting av løsmasser. Det er også stor sannsynlighet for at frø og andre plantedeler vil kunne feste seg til transportmidler, maskiner og annet utstyr under anleggsfasen og dermed spres videre til øvrige deler av planområdet eller over lengre avstander utenfor planområdet.

Som beskrevet i avsnitt 1.4 påhviler det utbygger å forhindre spredning av arter til nye områder. Dette kan enten gjøres ved å ha gode rutiner for bruk og forflytting av masser og anleggsmaskiner samt en helstøpt plan for håndtering av all infisert jord lokalt.

Med en stadig voksende liste over fremmede arter og en visshet om at fremmede arter forekommer i de fleste tiltaksområder har det presset seg frem en prioritering av hvilke arter som bør og kan bekjempes. Det er stor forskjell i hvilken risiko de ulike fremmede artene utgjør, og følgelig bør innsatsen i forhindring av spredning tilpasses de enkelte artene. I Miljødirektoratet (2018), gjøres det en grundig vurdering av hvilke arter som MÅ håndteres, og hvilke arter der tiltak ofte ikke er hensiktsmessige i et kost-/nytteperspektiv (Tabell 2).

Tabell 2. Artsspesifikk vurdering av krav om tiltak. Arter relevant for dette prosjektet er uthevet.

	Art
Tiltak MÅ vurderes	Kjempebjørnekjeks
	Parkslirekne
	Legepestrot
	Kjempespringfrø
	Hagelupin
	Kanadagullris
	Russekål
Tiltak vurderes	Rynkerose
	Fagerfredløs
	Krypfredløs
	Hvitsteinkløver
	Skogskjegg
	Honningknoppurt
	Gravbergknapp
	Filtarve
	Vinterkarse
	Syrin
Gravmyrt	
Tiltak ikke nødvendig	Amerikamjølke
	Platanlønn
	Rødhyll
	Svineblom-arter
	Ullborre
Høstberberis	

For artene som er oppført på listen som «tiltak vurderes» må det gjøres en vurdering av blant annet faren for at verdifulle naturområder skal bli infisert og forringet. Det er ikke registrert verdifulle naturområder i nærhet til tiltaksområdet.

Samlet sett vurderes risikoen knyttet til anleggsarbeidet som moderat. Det er relativt kort vei mellom infiserte områder og områder uten fremmede arter. Ved massehåndtering vil spredningspotensialet til artene anses som relativt stort. Dersom det graves i masser infisert med de registrerte fremmede artene må tiltakshaver iverksette risikoreducerende tiltak for å forhindre ytterligere spredning av fremmede arter og unngå skader på det biologiske mangfoldet.

Det anses ikke som hensiktsmessig å bekjempe fremmede arter innenfor tiltaksområdet, men å forhindre en videre spredning til områder utenfor tiltaksområdet. Generelt sett anbefales det lokal håndtering av masser for å unngå spredning av fremmede arter.

5 Tiltak mot spredning av fremmede arter

Håndtering av masser infisert av fremmede arter medfører risiko for spredning og negativ påvirkning på biologisk mangfold. Frø og plantedeler kan forekomme i masser fra gravearbeid, og etablere seg til nye steder dersom massene flyttes. For å begrense spredning av fremmede arter må det iverksettes risikoreduserende tiltak. Basert på risikovurderingen anbefales følgende prosedyrer under anleggsarbeidet:

5.1 Masser med hagelupin og parkslirekne

Forekomster som befinner seg i deler av planområdene hvor det ikke skal graves las stå i fred.

Masser ned til 4 meters dyp, og 7 meter ut fra der **parkslirekne** vokser, regnes som forurenset. For **hagelupin** regnes masser ned til 1 meters dyp og 0,5 meter fra morplanten som forurenset.

I praksis bør hele arealet der parkslirekne opptrer sammen med hagelupin regnes som infisert med parkslirekne, da denne vokser flekkvis på hele arealet.

Det er svært viktig å unngå spredning av disse artene, og der det er behov for terrengarbeider bør infiserte masser håndteres på følgende måte:

Mellomlagring

Masser med hagelupin og parkslirekne skal ligge mellomlagret på et egnet sted innenfor anleggsområdet, slik at de er lett tilgjengelige for bruk i forbindelse med eventuell tilbakefylling. De mellomlagrede massene merkes da tydelig, og dekkes til med duk over og under slik at artene ikke får spre seg videre i lagringsperioden.

Gjenbruk

Ved behov for gjenbruk av masser innenfor planområdene skal disse håndteres på følgende måte:

- I områder der det skal være åpen mark (skrotemark) skal masser med disse artene legges som dypere fyllmasser og dekkes med duk. Masser med **parkslirekne** må enten dekkes med minst 5 meter fyllmasser, eller med ugjennomtrengelig duk og 3 meter fyllmasser. Arealer må være tildekket i minst 5 år. Masser med **hagelupin** må enten dekkes med minst 0,5 m fyllmasser, ev. med ugjennomtrengelig duk med 0,2 m fyllmasser over. Arealer må være tildekket i minst 50 år.
- Masser med disse artene kan bare brukes som toppmasser dersom det aktuelle arealet skal dekkes med grus/pukk/asfalt eller på arealer med plen som skal slås regelmessig.

Deponi

Ved masseoverskudd må masser med fremmede arter leveres til godkjente deponier, og derfor sorteres før transport. Dette gjøres ved at toppmassene i områder med forekomst av fremmede arter skaves av og legges til side på avsatte plasser innenfor anleggsområdet, slik at de ikke blandes med andre masser. Massene må deretter transporteres ut separat. Det vises ellers til prosedyrer for transport og deponering i kapittel 6. Denne løsningen er svært kostnadskreven og anbefales ikke hvis andre løsninger er mulige. Maskiner og kjøretøy som benyttes til graving og flytting av masser med fremmede arter må rengjøres grundig (børstes eller spyles) før bruk i andre områder, da infisert jord og planterester lett kan følge med til «rene områder», eller områder som ikke har forekomst av de samme fremmede artene.

5.2 Masser med fagerfredløs, honningknoppurt og vinterkarse

Forekomster som befinner seg i deler av planområdene hvor det ikke skal graves las stå i fred.

Der det er behov for terrengarbeider bør infiserte masser håndteres på følgende måte:

Mellomlagring

Masser med fremmede arter skal ligge mellomlagret på et egnet sted innenfor anleggsområdet, slik at de er lett tilgjengelige for bruk i forbindelse med eventuell tilbakefylling og istandsetting. De mellomlagrede massene merkes da tydelig, og dekkes til med duk slik at artene ikke får spre seg videre i lagringsperioden.

Gjenbruk

Eventuelt overskudd av masser med frø og plantedeler fra disse artene må håndteres lokalt og ikke fraktes ut av planområdet til ikke-infiserte områder. De infiserte massene skal fortrinnsvis deponeres som dypere fyllmasser eller på arealer som skal klippes regelmessig slik beskrevet for forrige artsgruppe. Da arten ikke er oppført på MÅ-lista til Miljødirektoratet etter veileder, kan det også aksepteres at infiserte masser legges ut som toppmasser på de eksakt samme arealer hvor artene fra før er etablert. Det er imidlertid viktig å unngå å introdusere nye arter. Masser skal altså ikke legges som toppmasser på åpen mark i områder hvor arten ikke har vært registrert tidligere.

Deponi

Ved masseoverskudd må masser med fremmede arter leveres til godkjente deponier, og derfor sorteres før transport. Dette gjøres ved at toppmassene i områder med forekomst av fremmede arter skaves av og legges til side på avsatte plasser innenfor anleggsområdet, slik at Altde ikke blandes med andre masser. Massene må deretter transporteres ut separat. Det vises ellers til prosedyrer for transport og deponering i kapittel 6. Maskiner og kjøretøy som benyttes til graving og flytting av masser med fremmede arter må rengjøres grundig (børstes eller spyles) før bruk i andre områder, da infisert jord og planterester lett kan følge med til «rene områder», eller områder som ikke har forekomst av de samme fremmede artene.

5.3 Øvrige masser infisert med fremmede arter i planområdet

Forekomster som befinner seg i deler av planområdene hvor det ikke skal graves las stå i fred.

Eventuelt overskudd av masser med frø og plantedeler fra disse artene må håndteres lokalt og ikke fraktes ut av planområdet til ikke-infiserte områder. Ut over dette vurderes det ikke som nødvendig å iverksette særskilte tiltak i forbindelse med anleggsarbeidet.

6 Prosedyrer for håndtering av masser med fremmede arter

6.1 Gjenbruk

- Infiserte masser bør forsøkes gjenbrukt innenfor anleggsområdet.
- Massene kan gjenbrukes som dypere fyllmasser.
- De massene som ikke kan gjenbrukes må leveres til lovlig, godkjent anlegg for destruksjon eller til varig godkjent deponi.

6.2 Gravearbeider

- Maskiner, dekk og annet utstyr som benyttes til graving i infiserte masser skal rengjøres på stedet der arbeidet er utført. All jord skal børstes av på gravestedet og utstyr vaskes i vaskehall (om mulig) etter bruk. Alternativt børstning eller spyling på stedet.

6.3 Mellomlagring

- Flytting av masser skal skje via faste, markerte veier.
- Midlertidig lagring bør kun skje på spesielt avsatte plasser innenfor anleggsområdet.
- Masser skal merkes i felt og på kart/i planer.
- Masser lagres oppå duk, og dekkes til med tett, ugjennomtrengelig duk for å unngå spiring.

6.4 Transport

- Lasset dekkes godt til under transport, både over, under og på sidene.
- Maskiner, dekk og annet utstyr som benyttes til transport skal rengjøres. All jord børstes av på deponistedet og transportmidler vaskes i vaskehall (om mulig) etter bruk.

6.5 Deponering

infisert jord må enten:

- destrueres i godkjent anlegg, eller
- deponeres i varig, godkjent deponi og ikke brukes i minst 50 år (ved hagelupin) eller 10 år (øvrige arter)

Plantedeler må enten:

- forbrennes, eller
- komposteres slik at plantedeler og frø destrueres (kompostering på over 55 °C i flere uker).

7 Forholdet til naturmangfoldloven §§ 8 – 12

Bestemmelser om bærekraftig bruk (§§ 8-12)

Ethvert vedtak som kan påvirke naturmangfoldet skal vurderes etter bestemmelser om bærekraftig bruk i naturmangfoldloven kap. II. Bestemmelser om bærekraftig bruk omfatter naturmangfoldloven §§ 8-12:

- § 8 setter krav til kvaliteten på kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold.
- § 9 gir bestemmelser om bruk av føre-var- prinsippet.
- § 10 setter krav til vurdering av samlet belastning på naturmangfoldet (som følge av tiltaket), og disse vurderingene skal sees opp mot § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) og § 5 (forvaltningsmål for arter).
- § 11 slår fast at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.
- § 12 sier at tiltaket skal utføres ved hjelp av mest mulig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Det skal legges et grunnlag for forvaltningsmyndighetens vurderinger etter naturmangfoldloven kap. II gjennom konsekvensvurderingen, men forvaltningsmyndigheten må gjøre selvstendige vurderinger etter bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8-12 når vedtak skal fattes i saken.

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§8 Kunnskapsgrunnlaget

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet».

Området er av begrenset størrelse og grundig feltbefart. Det er også sterkt påvirket av tidligere menneskelig aktivitet. Tiltaksområdet er også kartlagt for fremmede arter tilbake i 2016. Basert på områdets historikk og størrelse samt tidligere kartlegginger vurderes kunnskapsgrunnlaget som godt.

§9 Føre-var-prinsippet

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak».

Det vil alltid foreligge noe usikkerhet rundt om alle naturverdier er fanget opp. Likevel tillegges føre-var prinsippet lite vekt i denne saken, da kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt.

§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for».

Situasjonen for økosystemet, naturtypen eller arten skal vurderes på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, jf. forvaltningsmålene i §§ 4 og 5. De overordnede målene er at mangfoldet av naturtyper og arter i norsk natur skal ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet skal ivaretas så langt det anses rimelig.

Bestemmelsene om samlet belastning vil ikke komme til anvendelse i denne plansaken.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

«Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter»

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater».

Vurderingene som er foretatt for naturmangfold i forbindelse med regulering av utredningsområdet vurderes samlet sett å oppfylle bestemmelsene om bærekraftig bruk gitt i §§ 8-12 i naturmangfoldloven kap. II

8 Kilder

Artsdatabanken. (2018, September 29). *Fremmedartslista*.

Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*. Hentet fra <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021 - Ramsløk Allium ursinum L.* Hentet fra Artsdatabanken: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/25442>

Miljødirektoratet. (2018). *Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter*. SWECO.

Miljødirektoratet. (2022). *Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2*. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2021/februar-2021/kartleggingsinstruks---kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin2/>